

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1973 -1972

15 DECEMBER 1971

VOORSTEL VAN DECREET
tot invoering van een pedagogische begeleiding
voor werkende jongeren tot 18 jaar

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In **1913** werd in ons land de leerplicht tot **14** jaar ingevoerd. Intussen is een ruime tijdsspanne verstreken en heeft onze samenleving diepgaande veranderingen ondergaan. Het onderwijsbestel in ons land heeft belangrijke aanpassingen gekend en de ouders hebben, op grond van de nieuwe eisen aan hun kinderen gesteld, deze aanzet hun studies na **14** jaar voort te zetten. Sinds meer dan twintig jaar is langs verschillende zijden gevraagd en voorgesteld de leerplicht te verlengen. Bepaalde voorstellen voorzien in een verlenging tot **16** jaar, andere tot 18 jaar. Wetsontwerpen werden in die zin ingediend, doch tot nu toe hebben uiteenlopende omstandigheden de tenuitvoerlegging ervan verhinderd. Er leeft een zekere verwachting dat de spontane verlenging een verplichting zal overbodig maken. De statistische gegevens wijzen immers uit dat van **1961** tot 1969 het aantal jongens die secundair onderwijs met volledig leerplan volgen, gestegen is met 13,74 % en in laatstgenoemd jaar 78,63 % van de jongens van 15 jaar daarbij zijn betrokken. Voor de meisjes is de stijging nog groter, nl. 18,30 %; 77,71 % van de meisjes van 15 jaar volgen secundair dagonderwijs.

Weliswaar worden terecht bezwaren geopperd tegen een verlenging zonder meer, aangezien de onderwijsstructuren in ons land niet op een adequate wijze tegemoet komen aan de specifieke behoeften van jongeren die reeds bij het beëindigen van het lager onderwijs schoolmoe zijn en uit het secundair onderwijs in zijn huidige vormen weinig of geen nut halen.

Nochtans mag niet uit het oog worden verloren dat sinds enkele jaren de term « permanente vorming » is ingevoerd. De toenemende complexiteit en nog meer de snelle evolutie van onze samenleving dwingen niet enkel de jongeren zich intensiever op hun toekomst voor te bereiden, maar verplichten evenzeer de volwassenen deel te nemen aan activiteiten van vorming en opleiding met het oog op hun beroeps- en sociale opdrachten.

Terecht kan men derhalve met de Duitse socioloog Dahrendorf zeggen « dat men met reden het huidige tijdsbestel niet langer een industriële maar wel een educatieve maatschappij zou kunnen noemen ».

Ondanks deze optimistische vaststellingen mag niet uit het oog verloren worden dat een aanzienlijk aantal jongeren slechts een beperkte schoolse opleiding geniet en vroegtijdig in de nijverheid of de dienstensector wordt ingeschakeld. Volgens gegevens verstrekt door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering over het tweede semester van 1968, zouden 96 727 jongeren tot en met 18 jaar, werkzaam zijn onder een arbeids- of bediendencontract. De volgende tabel (bron : R. 1. Z. 1. V.) geeft een overzicht van de samenstelling van deze groep.

Leeftijd	Privé-sector				Overheidssector		Totaal
	Arbeiders Jongens	Meisjes	Bedienden Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	
14	133	78	8	3	4	2	227
15	4 386	3 568	115	200	4	1	8 274
16	8 304	6 688	377	928	13	1	16 311
17	14 190	10 267	973	3 189	110	6	28 735
18	21 233	13 448	1 815	6 243	421	20	43 180
Totaal	48 246	34 049	3 287	10 563	552	30	96 727

Daarnaast zijn een aantal jongeren werkzaam onder een leercontract waaraan een opleiding van één dag per week verplicht verbonden is. In dit stelsel ligt, spijs te paalde tekorten, ongetwijfeld een mogelijkheid van oplossing vervat. Een aanzienlijk aantal jonge meisjes is als huispersoneel tewerkgesteld. Alhoewel deze arbeiden in omstandigheden welke merkkelijk verschillen van die in het bedrijfsleven, blijft ook hier een stuk vorming achterwege, wat de harmonische inschakeling van deze jongeren in het maatschappelijk leven bemoeilijkt.

De ontwikkeling van onze samenleving gaat zeer snel en men vergeet te gemakkelijk dat de jongeren die nu 14-15 jaar zijn, in het jaar 2000 wanneer, naar wij kunnen gissen, de maatschappij er heel anders zal uitzien dan nu, de leeftijd zullen hebben bereikt waarop zij in de samenleving de verantwoordelijke posten zullen bezetten.

De stijgende welvaart, die ongetwijfeld als een weldaad moet worden beschouwd, doet al te gemakkelijk uit het oog verliezen dat wel de meerderheid maar niet de totaliteit van onze bevolking deelt in deze vooruitgang op materieel en cultureel gebied.

In dat licht is niet enkel de leniging van de nood, maar nog meer de preventieve actie, van beslissende betekenis. De duizenden jongeren die thans op 14- of

15-jarige leeftijd de schoolbanken verlaten, kunnen we moeilijk uitgerust achten voor de samenleving van de komende eeuw. Er bestaan pedagogische voorzieningen die zulks trachten te verhelpen. Het gezin vervult hierbij een eigen opdracht. Maar we weten bij ervaring dat precies de werkende jongeren vlugger op eigen benen staan. Spontaan denkt men in dit verband aan de jeugdwerken, die belangrijke resultaten hebben geboekt en nog boeken. De meerderheid van de werkende jongeren valt echter om allerlei redenen buiten het bereik daarvan. Het onderwijs met beperkt leerplan, dat men vaak ondergewaardeerd heeft, bereikte in 1965-1966 54 126 jongeren. Dergelijke uitslag is zeker van grote betekenis.

Wij kunnen ons echter, wanneer wij de aangeboden programma's naar hun inhoud beoordelen, moeilijk voorstellen dat dit onderwijs als pedagogische begeleiding van deze jongeren optimaal is geconcipieerd.

Sinds in 1963 de wet op de sociale promotie werd ingevoerd, heeft deze, wat de werkende jongeren betreft, eerder ontgoochelende uitslagen opgeleverd, zulks onder meer omwille van het feit dat de bedrijven vrijblijven in het al dan niet verlenen van het cultureel verlof. Het aantal jongeren beneden achttien jaar dat langs die weg wordt bereikt, bleek in 1968 amper een paar honderd te belopen.

Ten slotte zijn er de scholen voor levensvorming. Op dit ogenblik bestaan er vier in ons land en zij bereikten in 1969 350 jongeren. Dit initiatief is in zijn ontwikkeling sterk afgeremd geworden, enerzijds door gebrek aan financiële mogelijkheden en anderzijds door een tekort aan belangstelling vanwege het bedrijfsleven.

Op het ogenblik dat pedagogische begeleiding in het leven van de moderne mens, ook van de volwassene, steeds aan belang wint, komt men tot de vaststelling dat de situatie van werkende jongeren in dat opzicht uiterst problematisch moet worden genoemd. Onze samenleving is bezig een vergeten groep te vormen, iets waarvan de nadelige gevolgen slechts over jaren duidelijk zullen worden.

Waar de Verklaring betreffende de Rechten van de Mens in artikel 26 spreekt over het recht op een opvoeding, die moet gericht zijn op de volle ontplooiing van de persoonlijkheid, mogen wij niet uit het oog verliezen dat dit recht in feite voor de werkende jongeren niet wordt verwezenlijkt. Onze sociale wetgeving heeft weliswaar enkele beschermingsmaatregelen voor deze jongeren vastgelegd. Die maatregelen komen echter niet reëel en afdoend tegemoet aan de educatieve behoeften van deze jongeren op weg naar de volwassenheid. In globo worden deze jongeren in het sociaal-economisch proces ingeschakeld naar maatstaven die voor volwassenen zijn aangelegd en onvoldoende rekening houden met hun specifieke behoeften.

Wanneer we bovendien hun toestand vergelijken met die van hun leeftijdsgenoten die verder studeren, stellen wij vast dat zij reeds als jongeren tot een marginale groep worden gemaakt. Meer dan 1/6 van de begroting gaat in ons land naar het onderwijs en dit is een gelukkig verschijnsel. Op geleidelijke en systematische wijze zijn voor de studerende jongeren ten laste van de gemeenschap allerlei sociale voordelen ingevoerd : kinderbijslagen tot 25 jaar met aanpassing op 14 jaar, kosteloos genot van de verzekering tegen ziekte via de ouders, recht op werkloosheids uitkering indien zij na hun studies geen betrekking vinden, mogelijkheid tot aanvullende stortingen inzake pensioenen, studiebeurzen, kosteloos vervoer, maaltijden tegen verminderde prijzen dank zij de toelagen

door de gemeenschap verleend. Om nog niet te spreken van het onderwijs dat tot **18** jaar en in hoofdzaak daarna kosteloos wordt verstrekt en dat zoveel miljarden opslorpt. Deze maatregelen vermelden wij hier niet in een geest van kritiek, want ze zijn verantwoord.

Als wij daartegenover de toestand stellen van de werkende jongeren, dan kunnen wij die enkel als een « vergeten groep » bestempelen. Zij dragen op normale wijze en op hun volle loon bij tot de maatschappelijke zekerheid, waarvan hun studerende leeftijdsgenoten in grote mate genieten. Zij storten van hun veertiende of vijftiende jaar af voor hun pensioen, alhoewel op hun pensioengerechtigde leeftijd slechts 45 of 40 jaar beroepsactiviteit in aanmerking wordt genomen. Zij nemen op actieve wijze deel aan het produktieproces en leveren op die wijze een bijdrage tot het algemeen welzijn. Wat zij er voor terugkrijgen, is een vergoeding voor het economische resultaat van hun arbeidsprestatie, maar de gemeenschap zelf levert geen bijdrage tot het educatieve proces waarin zij nog steeds betrokken zijn. Een van haar verantwoordelijkheid bewuste samenleving mag deze toestand van exploitatie van zwakkeren door de gemeenschap niet langer aanvaarden, maar moet positief bijdragen om hun recht te doen wedervaren en tegemoet te komen aan hun behoeften. De bestaande situatie houdt zonder meer een discriminatie in.

Hiertegen kan men aanvoeren dat deze jongeren verder kunnen studeren indien zij zulks wensen. Formeel is dit juist; maar wat zin heeft het voor hen in vele gevallen een onderwijs te volgen dat in onvoldoende mate rekening houdt met hun aanleg en mogelijkheden en dat heel dikwijls door hen reeds als een derde vorm van mislukking in het leven werd ervaren ?

Indien het onderwijs in zijn huidige vorm hun probleem kan oplossen, dan zou het volstaan de leerplicht te verlengen, maar de zaken liggen anders. Het feit dat de school in de pedagogische begeleiding van de overgrote meerderheid van de jongeren zulk belangrijk aandeel heeft, mag niet doen vergeten dat zij niet de enige daartoe aangewezen instelling is. Elke schoolse opvoeding vertoont in hoge mate een zekere kunstmatigheid daar zij er op gericht is aan vorming te doen in een niet-reëel milieu. Vandaar het verbale en abstraherende karakter van schoolprogramma's. Bepaalde jongeren bezitten een aanleg die daarbij onvoldoende aansluit en de school kan hier derhalve enkel op gebrekkige wijze van dienst zijn. De realiteit van het sociaal-economisch leven kan voor hun ontwikkeling grotere mogelijkheden inhouden op voorwaarde dat hun deelneming aan die realiteit pedagogisch begeleid wordt. Aldus is het voor de gemeenschap mogelijk deze jongeren een passende hulp te verstrekken die veel minder duur uitvalt dan de traditionele onderwijsvormen en die bovendien hun bijdrage in de economische produktie laat voortbestaan.

De verwezenlijking van dergelijk opzet vergt de vervulling van drie voorwaarden. Allereerst moeten de werkende jongeren kunnen beschikken over bijkomende vrije tijd die aan opvoedende activiteiten kan worden besteed. Dit veronderstelt een vermindering van de arbeidsduur en daarom wordt voorgesteld de arbeidstijd per week voor hen tot vier dagen te beperken.

Op de tweede plaats moet het geringe loon dat zij ontvangen, integraal kunnen behouden blijven. Daarom stellen wij voor dat de werkgever het normaal **overeen-**

gekomen loon blijft doorbetalen, maar dit in zekere mate mag verhalen op de bijdrage die hij voor deze jongeren stort aan de maatschappelijke zekerheid. Wij achten deze maatregel verantwoord op grond van de vergelijking van de toestand van de werkende en van de niet-werkende jongeren in het kader van de maatschappelijke zekerheid. Bovendien storten deze jongeren enerzijds een aantal bijdragen die voor hen geen voordelen opleveren, terwijl zij anderzijds door hun vroegtijdige tewerkstelling een risico op zich nemen waarvan hun leeftijdsgenoten gespaard blijven. Ten slotte mag niet uit het oog worden verloren dat de verlenging van de leerplicht met zich zou brengen dat zij wel rechthebbende maar geen bijdragende partij meer zouden zijn in de maatschappelijke zekerheid, wat binnen dat raam juist tegenovergestelde gevolgen zou hebben. Onderhavig voorstel van decreet houdt in dat zij slechts 3 /5 van de bijdrage zouden terugkrijgen, voor de overige 2/5 zou de toestand onveranderd blijven.

Op de derde plaats moet een stelsel van pedagogische begeleiding voor deze jongeren worden uitgewerkt. Daarbij kan men uitgaan van wat inzake het leerlingenwezen werd uitgewerkt met inachtneming echter van de nieuwe structuren die intussen zijn tot stand gebracht. Deze pedagogische begeleiding zouden wij zien binnen het raam van het Ministerie van Nederlandse Cultuur, dat juist het in dit opzicht zo belangrijke aspect van de vorming op adequate wijze kan behartigen. Het zou daarbij echter moeten samenwerken met het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, dat zowel wat het statuut van deze jongeren als wat hun beroepsopleiding betreft, een eigen rol te vervullen heeft.

De deelneming aan dit stelsel van pedagogische begeleiding zou voor de werkende jongeren verplicht zijn; meteen zouden aan de gemeenschap niet enkel waarborgen worden geboden, maar zou ook de kwestie van de verlenging van de leerplicht voor deze groep worden opgelost.

Onderhavig voorstel van decreet wil deze gedachten concretiseren en de basis leggen voor de oplossing van belangrijke problemen die voor werkende jongeren rijzen.

Commentaar bij de artikelen.

Artikel 1.

Artikel 1 is enkel een concretisering van artikel 26 van de UNO-Verklaring betreffende de Rechten van de Mens, zulks voor alle jongeren tot 18 jaar. Dit artikel doet in generlei mate afbreuk aan de leerplicht tot 14 jaar.

Art. 2.

Aangezien de formulering van artikel 1 betrekking heeft op alle jongeren tot 18 jaar, worden in artikel 2 de verschillende wijzen bepaald waarop de pedagogische begeleiding kan worden verstrekt. In aanmerking komen daarvoor, zowel instellingen erkend door het Ministerie van Nationale Opvoeding als die erkend door het Ministerie van Nederlandse Cultuur.

Art. 3.

Artikel 3 voorziet in de mogelijke verplichting tot pedagogische begeleiding tot 18 jaar. Op die wijze wordt in een nieuw perspectief een oplossing gegeven aan de vraag naar verlenging van de leerplicht. Acht uren per week zoals bepaald in dit artikel, zijn een minimum en kunnen worden uitgebreid wanneer de omstandigheden dit vergen of mogelijk maken.

Art. 4.

Artikel 4 heeft tot doel te wijzen op de noodwendigheid dat pedagogische begeleiding en beroepsopleiding niet mogen samenvallen. Tot 18 jaar moet aan de algemene vorming voorrang worden verleend. In die algemene vorming is wel de beroepsvorming begrepen, maar deze moet ruimer gezien worden dan de beroepsopleiding, die vakgericht is.

Art. 5.

Artikel 5 voorziet in de vermindering van de arbeidsduur tot maximum vier dagen per week en dit als voorwaarde om artikel 4 te kunnen verwezenlijken.

Het aantal arbeidsdagen zal moeten verminderd worden naarmate het aantal uren waarvan sprake bij artikel 3, zal vermeerderd worden.

Art. 6.

Artikel 6 regelt het verder doorbetalen van het loon voor werkende jongeren en de wijze waarop de financiële last daarvan gedeeltelijk kan worden opgevangen.

Art. 7.

Artikel 7 voert voor werkende jongeren de verplichting in tot deelneming aan activiteiten van pedagogische begeleiding.

Art. 8.

Artikel 8 bepaalt dat de verantwoordelijkheid voor de pedagogische begeleiding wordt toevertrouwd aan een gewestelijk comité voor werkende jongeren, dat in feite de spil vormt waarrond heel het stelsel van pedagogische begeleiding wordt opgebouwd. Daardoor wordt een beginsel van decentralisatie ingevoerd, wat gezond is.

Art. 9.

Artikel 9 verplicht de werkgevers de lijst van tewerkgestelde jongeren over te maken aan de gewestelijke bureaus van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, die deze gegevens per provincie centraliseert. Zodoende wordt het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid langs de Rijksdienst actief betrokken bij de pedagogische begeleiding. Die dienst zal immers op gewestelijk en provinciaal niveau, vooral op het stuk van de beroepsopleiding van de jongeren, een eigen rol te vervullen hebben.

Art. 10.

Artikel 10 behelst de oprichting van de gewestelijke comités. De omschrijving van deze gewesten wordt in dit voorstel van decreet niet vastgesteld, maar overgelaten aan de provinciale comités die op grond van het aantal werkende jongeren en naar gelang van hun woonplaats zoveel gewestelijke comités kunnen oprichten als een verantwoorde pedagogische begeleiding vereist.

Artt. 11 en 12.

Artikelen 11 en 12 regelen de samenstelling van deze comités. Enerzijds mogen deze comités niet te uitgebreid zijn om doelmatig te kunnen werken. Anderzijds moeten zij daadwerkelijk een emanatie zijn van de gewestelijke gemeenschap die zich verantwoordelijk voelt voor de pedagogische begeleiding van de werkende jongeren; de onderscheiden instanties worden in artikel 12 opgenoemd. De benoeming van de voorgedragen kandidaten wordt door de arrondissementscommissaris bekrachtigd. Deze kan, zo hij het nodig acht, tegen kandidaten of tegen de samenstelling van het comité verzet aantekenen bij het provinciaal comité dat de gewestelijke comités opricht en erkent.

Artt. 13 en 14.

De taken opgedragen aan het gewestelijk comité worden omschreven in artikel 14. Zoals uit de opsomming blijkt, zijn deze rechtstreeks afgestemd op de pedagogische begeleiding. Aangezien deze opdrachten in concreto zeer uitgebreid zijn, kan het comité zich doen bijstaan door vrijwillige medewerkers, zoals men die in verwante instellingen aantreft. De bedoeling is een beroep te doen op mensen die hiervoor geschikt zijn, om tot een doelmatige doch soepele medewerking te komen.

Art. 15.

Artikel 15 bepaalt dat op grond van het beginsel van decentralisatie de werkingskosten van de gewestelijke comités ten laste komen van de provinciale begroting.

Artt. 16 tot 19.

Artikelen 16, 17, 18 en 19 handelen over de provinciale comités. Deze worden beschouwd als een eerste coördinerende en rationaliserende instantie. Bij hen berust de planning van de gehele pedagogische begeleiding, het toezicht op de werking van de gewestelijke comités, maar tevens op de programma's van de instituten voor vorming van werkende jongeren.

Ook deze comités moeten een weerspiegeling zijn van de provinciale gemeenschap. De Bestendige Deputatie die de leden ervan benoemt, moet daarvoor zorg dragen.

Artt. 20 tot 23.

Artikelen 20, 21, 22 en 23 handelen over het Nationaal comité voor werkende jongeren. Dit comité heeft

enkel een adviserende bevoegdheid ten aanzien van de Minister van Nederlandse Cultuur respectievelijk Tewerkstelling en Arbeid voor de aspecten waarvoor elk van hen verantwoordelijk is. Het heeft eveneens recht van initiatief en kan in gevallen van betwisting als **beroepsinstantie** optreden.

Artt. 24 tot 27.

Voor de eigenlijke pedagogische begeleiding van werkende jongeren zijn geëigende instellingen vereist. Deze instellingen kunnen enkel worden opgericht op gunstig advies van het gewestelijk comité voor werkende jongeren. Deze regeling waarborgt een inplanting die op rationele wijze aan de behoeften beantwoordt. De instituten worden beheerd door een inrichtend comité dat is samengesteld naar het model van het gewestelijk comité onder toevoeging van vertegenwoordigers van het **stafpersoneel**.

Artt. 28 tot 30.

De instituten voor vorming van werkende jongeren hebben als eerste opdracht een vorming te verstrekken die is afgestemd op de persoonsontplooiing en de integratie van deze jongeren in beroep en samenleving. Dit is hun hoofdtak. Er wordt echter bepaald dat in dezelfde beschikbare tijd ook aan beroepsopleiding kan worden gedaan, voor zover die opleiding reëel aansluit bij de behoeften van de jongeren en van de arbeidsmarkt.

Derhalve worden twee vormen van instituten onderscheiden, zonder dat deze aan elkaar tegengesteld mogen zijn. Integendeel, samenwerking tussen beide is geboden.

De programma's worden enkel in hun grote trekken vastgelegd.

Elk instituut bezit het recht een eigen programma uit te werken.

Op die wijze wordt de aanpassing ervan aan uiteenlopende situaties verzekerd. Dit programma moet met het oog op een coördinatie op het provinciale vlak, aan het provinciaal comité voor werkende jongeren worden voorgelegd.

De Minister van Nederlandse Cultuur moet deze programma's wat het aspect levensvorming betreft, de Minister van Tewerkstelling en Arbeid wat het onderdeel **beroepsopleiding** betreft, goedkeuren. Men kan verwachten dat de instellingen afhankelijk van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, deze beroepsopleiding geheel of ten dele kunnen verzorgen.

Art. 31.

'Naar analogie met het onderwijs is het duidelijk dat de deelneming met goed gevolg aan deze **vormingsactiviteiten** ook moet kunnen gesanctioneerd worden. Daarom dienen, afhankelijk van de voorwaarden door de betrokken Ministers bepaald, getuigschriften met wettelijke waarde worden uitgereikt.

Art. 32.

In uitzicht wordt gesteld dat slechts één enkel net van instituten voor vorming van werkende jongeren wordt

opgericht. Aangezien op de programma's uitdrukkelijk in levensbeschouwelijke thema's wordt voorzien, wordt aan de ouders en de jongeren zelf het recht toegekend tot oprichting van levensbeschouwelijk-homogene groepen. Dit sluit niet uit dat in eenzelfde instituut verscheidene groepen kunnen bestaan, die verschillend gericht zijn.

Artt. 33 en 34.

Het onderbrengen van instituten voor levensvorming in culturele centra, biedt het voordeel dat deze centra daardoor optimaal kunnen benut worden en dat besparingen inzake investeringen worden verwezenlijkt. Dit houdt niet in dat culturele centra ter zake als inrichtende macht kunnen fungeren.

Tevens wordt bepaald dat de kosten aan de werking van deze instituten verbonden, door de Staat worden gedragen. **Zowel** het Ministerie van Nederlandse Cultuur als dit van Tewerkstelling en Arbeid kunnen ter zake tussenkomen.

Art. 35.

Gezien het eigen karakter van de vorming, verstrekt in de instituten voor vorming van werkende jongeren, moeten aan het stafpersoneel geëigende eisen worden gesteld. Het zou niet verantwoord zijn hierover zonder voldoende ervaring te beslissen en om die reden wordt de regeling ter zake aan de Minister van Nederlandse Cultuur toevertrouwd en voor de beroepsopleiding aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid.

Art. 36.

De invoering van de verplichting tot pedagogische begeleiding, zal geleidelijk moeten gebeuren. Derhalve dienen de uitwerking alsmede een aantal modaliteiten ervan bij koninklijke besluiten te gebeuren. Deze kunnen rekening houden met de bestaande behoeften en mogelijkheden. Een zekere geleidelijkheid is hierbij geboden met het oog op de verzekering van de degelijkheid van deze vorming.

J. HENCKENS.

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK 1.

Recht op pedagogische begeleiding van jongeren tot 18 jaar.

Artikel 1.

Alle jongeren tot **18** jaar hebben recht op een pedagogische begeleiding die hen moet in staat stellen hun

persoonlijkheid normaal te ontplooiën en zich op een aangepaste wijze in de samenleving te integreren.

Art. 2.

De pedagogische begeleiding kan hun verstrekt worden ofwel door het erkend onderwijs met volledig of beperkt leerplan, ofwel in het kader van een leercontract, ofwel door een instituut voor vorming van werkende jongeren zoals hieronder omschreven of een soortgelijke instelling, door de Minister van Nederlandse Cultuur erkend.

Art. 3.

Jongeren tot **18** jaar kunnen verplicht worden gedurende minimum 8 uren per week deel te nemen aan de activiteiten van een instelling voor pedagogische begeleiding. Uitgesloten zijn de weken van de wettelijke vakantie alsmede de weken waarin een wettelijke feestdag op een werkdag valt.

Dit aantal uren kan bij koninklijk besluit worden uitgebreid. Zijn van de toepassing van dit decreet vrijgesteld, de jongeren die wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van de leerplicht ontslagen zijn.

Art. 4.

De programma's van pedagogische begeleiding moeten in de eerste plaats gewijd zijn aan algemene vorming, zoals bij koninklijk besluit zal worden vastgesteld. In ondergeschikte mate kan beroepsopleiding worden ingeschakeld waar dit nuttig wordt geacht.

HOOFDSTUK II.

Beschikkingen ten gunste van werkende jongeren.

Art. 5.

Jongeren tot **18** jaar verbonden door een arbeids- of bediendencontract mogen niet meer dan vier dagen per week tewerkgesteld worden. Bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan dit aantal dagen vermindert worden waar dit om maatschappelijke en pedagogische redenen wenselijk wordt geacht.

Art. 6.

De werkgever zal aan deze jongeren voor iedere afwezigheidsdag het normaal loon verder betalen.

Hij is gerechtvaardigd daartoe afhoudingen te doen op de bijdrage voor de maatschappelijke zekerheid die op het loon van de betrokken jongeren wordt geheven tot een bedrag gelijk aan maximum $\frac{3}{5}$ van deze bijdrage en dit enkel voor deze weken waarin een dag aan pedagogische begeleiding werd besteed.

Art. 7.

De bijkomende vrije dag of dagen moeten door deze jongeren verplicht besteed worden aan deelneming aan activiteiten van pedagogische begeleiding in inrichtingen omschreven in artikel 2.

Art. 8.

Op de tewerkstelling van deze jongeren zal toezicht uitgeoefend worden door het Gewestelijk comité voor werkende jongeren, dat contacten onderhoudt met de ouders, de onderneming en de instelling voor pedagogische begeleiding.

Art. 9.

De werkgevers maken de lijst van de tewerkgestelde jongeren van minder dan 18 jaar over aan het Gewestelijk bureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

HOOFDSTUK III.

Het Gewestelijk comité voor werkende jongeren.

Art. 10.

In elk gewest waarin een voldoende belangrijk geacht aantal werkende jongeren woonachtig is, wordt een Gewestelijk comité voor werkende jongeren opgericht.

Art. 11.

Het Gewestelijk comité voor werkende jongeren telt minimum twaalf en maximum twintig leden. Zij worden aangesteld voor een termijn van vier jaar.

Art. 12.

Het Gewestelijk comité voor werkende jongeren is samengesteld uit vertegenwoordigers van ouders uit het werknemersmilieu, werkende jongeren, werknemers, werkgevers, instellingen voor pedagogische begeleiding van werkende jongeren uit de streek, een afgevaardigde van de gewestelijke culturele instellingen en van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

De leden worden voorgedragen door de betrokken representatieve organisaties en instellingen. Hun benoeming wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Provinciaal comité voor werkende jongeren en door de arrondissementscommissaris bekrachtigd, nadat deze, zo hij het nodig acht, door het Provinciaal comité werd gehoord.

Art. 13.

Het Gewestelijk comité voor werkende jongeren kan zich in zijn werking laten bijstaan door vrijwillige mede-

werkers. Het kan tevens een beroep doen op adviezen van erkende diensten voor studie- en beroepsoriëntering of P. M. S.-centra.

Art. 14.

Het Gewestelijk comité voor werkende jongeren heeft als opdracht :

1. het volgen van de werkende jongeren tot 18 jaar in beroepsverband;
2. het onderhouden van regelmatige contacten met de ouders, de werkgevers, de instellingen voor pedagogische begeleiding en de werkende jongeren die aan hun zorg zijn toevertrouwd;
3. het uitbrengen van een advies omtrent de oprichting en de erkenning in hun gewest van instellingen van onderwijs met beperkt leerplan, van instituten voor levensvorming of soortgelijke instellingen ten behoeve van werkende jongeren alsmede van onderwijsinstellingen voor jongeren van minder dan 18 jaar wanneer hun programma's in belangrijke mate beroepspraktijk in ondernemingen inhouden;
4. het toezien op voormelde instellingen in hun gewest, inzonderheid wat de algemene vorming en de onderlinge coördinatie betreft.

Art. 15.

De kosten verbonden aan de werking van het Gewestelijk comité voor werkende jongeren komen ten laste van de provincie binnen de perken door haar vastgelegd.

HOOFDSTUK IV.

Het Provinciaal comité voor werkende jongeren.

Art. 16.

In elke provincie wordt een Provinciaal comité voor werkende jongeren opgericht. De kosten verbonden aan de werking van dit comité komen ten laste van de provincie.

Art. 17.

Het Provinciaal comité voor werkende jongeren telt minimum veertien en maximum twintig leden. Het kan zich in bepaalde gevallen door deskundigen laten bijstaan. De leden worden benoemd voor een termijn van vier jaar.

Art. 18.

Het Provinciaal comité voor werkende jongeren is samengesteld uit vertegenwoordigers van ouders uit het werknemersmilieu, werkende jongeren, werknemers, werkgevers, instellingen voor pedagogische begeleiding van werkende jongeren en afgevaardigden van de provinciale Dienst voor Cultuur en van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

De leden worden voorgedragen door de betrokken representatieve organisaties en instellingen en benoemd door de Bestendige Deputatie van de betrokken provincie voor een termijn van vier jaar.

Art. 19.

Het Provinciaal comité voor werkende jongeren heeft als opdracht :

1. het registreren van alle werkende jongeren tot **18** jaar, met medewerking van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;

2. het omschrijven van de gewesten waarbinnen een Gewestelijk comité voor werkende jongeren kan worden opgericht;

3. het regelmatig overmaken aan de gewestelijke comités van de lijsten der werkende jongeren die in hun werkgebied wonen;

4. het erkennen van de Gewestelijke comités voor werkende jongeren en van de instellingen die eronder ressorteren alsmede het toezien op de werking ervan;

5. het verstrekken van adviezen over de programma's van de Instituten voor vorming van werkende jongeren in de provincie; deze adviezen moeten aan de Minister van Nederlandse Cultuur worden overgezonden;

6. het treffen van alle nodige schikkingen met het oog op de doelmatige pedagogische begeleiding van de werkende jongeren.

HOOFDSTUK V.

Het Nationaal comité voor werkende jongeren.

Art. 20.

Er wordt een Nationaal comité voor werkende jongeren opgericht.

Art. 21.

Het Nationaal comité voor werkende jongeren is samengesteld uit vertegenwoordigers van ouders uit het werknemersmilieu, werkende jongeren, werknemers, werkgevers, instellingen voor pedagogische begeleiding van werkende jongeren, de provinciale comités en afgevaardigden van de Ministers van Nederlandse Cultuur en van Tewerkstelling en Arbeid.

Art. 22.

De leden worden voorgedragen door de betrokken representatieve organisaties en instellingen en in gemeenschappelijk overleg voor een termijn van vier jaar benoemd door de Ministers van Nederlandse Cultuur en van Tewerkstelling en Arbeid.

Art. 23.

Het Nationaal, comité voor werkende jongeren heeft als opdracht :

1. het adviseren van de Minister van Nederlandse Cultuur inzake de beschikkingen betreffende organisatie, programma's, reglementering en erkenning van alle instellingen voor pedagogische begeleiding van werkende jongeren;

2. het adviseren van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid inzake de beschikkingen ten behoeve van werkende jongeren wat betreft hun toestand in beroepsverband en hun sociale promotie;

3. het kennisnemen op eigen initiatief van experimenten en het onderzoeken van alle problemen die de werkende jongeren in hun socio-pedagogische situatie specifiek aanbelangen;

4. het kennisnemen van de betwistingen die kunnen ontstaan tussen gewestelijke en provinciale comités en het bemiddelend optreden ter zake.

Met het oog op de vervulling van zijn opdrachten kan het Nationaal comité met goedkeuring van de Minister van Nederlandse Cultuur subcomités oprichten. Het kan ook een beroep doen op de medewerking van specialisten ter zake.

HOOFDSTUK VI.

Instituten voor vorming van werkende jongeren.

Art. 24.

Met het oog op de pedagogische begeleiding van werkende jongeren kunnen met inachtneming van de reële behoeften in de onderscheidene gewesten Instituten voor vorming van werkende jongeren worden opgericht.

Art. 25.

Elk instituut wordt opgericht en beheerd door een inrichtend comité dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van ouders uit het werknemersmilieu, werkende jongeren, werknemers, werkgevers en het gewestelijk bureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Leden van het stafpersoneel hebben eveneens zitting in het comité.

Art. 26.

Over de oprichting van een instituut en over de samenstelling van het inrichtend comité moet door het Gewestelijk comité voor werkende jongeren een gunstig advies worden uitgebracht.

Art. 27.

Het inrichtend comité beheert het instituut, benoemt het personeel en stelt de programma's op.

Art. 28.

Instituten voor vorming van werkende jongeren kunnen :

1. ofwel hun programma's uitsluitend afstemmen op de levensvorming van de werkende jongeren; in dit geval worden zij Instituten voor levensvorming genoemd. Hun programma's moeten de belangrijkste problemen van de jongeren bestrijken, zoals beroepsaangelegenheden, geldelijk beheer, staatsburgerlijke en sociale vorming, lichamelijke opvoeding, culturele, ethische of levensbeschouwelijke vorming. Zij moeten de mogelijkheid bieden op soepele wijze tegemoet te komen aan de reële en actuele behoeften van de werkende jongeren;

2. ofwel, naast de levensvorming zoals onder 1 bedoeld, in hun programma's gedurende maximum vier uren per dag in beroepsopleiding voorzien. Deze beroepsopleiding kunnen zij ofwel zelf organiseren ofwel toevertrouwen aan ter zake gespecialiseerde instellingen. De andere vier uren moeten worden besteed aan levensvorming zoals omschreven onder 1 van dit artikel.

Jongeren die actief lid zijn van een atletiek- of sportclub, kunnen van het programmaonderdeel « lichamelijke opvoeding » worden vrijgesteld.

Art. 29.

Het programma van elk instituut moet voor gunstig advies worden overgezonden aan het Provinciaal comité voor werkende jongeren en nadien ter goedkeuring aan de Minister van Nederlandse Cultuur wat betreft het aspect levensvorming en aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid wat betreft het aspect beroepsopleiding. Bij betwisting zal de zaak voor hoger advies aan het Nationaal comité voor werkende jongeren worden overgezonden.

Art. 30.

De Instituten voor vorming van werkende jongeren dienen gebruik te maken van eigen pedagogische methoden die aan de aanleg, de ontwikkeling, de belangstelling en de levensomstandigheden van de werkende jongeren zijn aangepast.

Art. 31.

Aan werkende jongeren die gedurende ten minste drie jaren op regelmatige wijze hebben deelgenomen aan de activiteiten van Instituten voor vorming van werkende jongeren, kan door de Minister van Nederlandse Cultuur afzonderlijk of door de Ministers van Nederlandse Cultuur en van Tewerkstelling en Arbeid een getuigschrift worden afgeleverd waarvan de waarde ten opzichte van de diploma's en getuigschriften uit het onderwijs door de betrokken Minister of Ministers wordt bepaald.

Art. 32.

De Instituten voor vorming van werkende jongeren moeten de levensbeschouwelijke gerichtheid van elke deelnemer eerbiedigen. Op aanvraag van de deelnemers of van hun ouders en indien hun aantal voldoende wordt geacht, kunnen deelnemers met eenzelfde levensbeschouwing voor het volgen van de vorming in levensbeschouwelijke groepen worden ingedeeld.

Art. 33.

De Instituten voor vorming van werkende jongeren moeten worden ondergebracht in daartoe geschikte lokalen die voldoen aan de eisen voorgeschreven door de Minister van Nederlandse Cultuur. Bij voorkeur zullen Instituten voor levensvorming worden ondergebracht in culturele centra of soortgelijke instellingen die over een daartoe geschikte uitrusting beschikken.

Art. 34.

De personeels- en werkingskosten van de Instituten voor vorming van werkende jongeren komen, volgens de normen door de Minister van Nederlandse Cultuur vastgelegd, ten laste van de begroting van Nederlandse Cultuur. Voor de vastlegging van de normen dient voornoemde Minister het advies in te winnen van het Nationaal comité voor werkende jongeren. Voor zover het beroepsopleiding betreft, komen de kosten ten laste van de begroting van Tewerkstelling en Arbeid.

Art. 35.

Om in aanmerking te komen voor de in artikel 34 bedoelde toelagen, moeten de personeelsleden van de Instituten voor vorming van werkende jongeren beantwoorden aan de voorwaarden inzake geschiktheid en bekwaamheid die na advies van het Nationaal comité voor werkende jongeren door de Minister van Nederlandse Cultuur worden vastgelegd.

Voor het aspect beroepsopleiding van het programma is de Minister van Tewerkstelling en Arbeid bevoegd.

HOOFDSTUK VII.

Uitvoeringsbepaling.

Art. 36.

De Koning is belast met de uitvoering van dit decreet.

J. HENCKENS,
G. MONARD,
D. COENS,
T. DECLERCQ,
A. DENEIR,
M. VERLACKT-GEVAERT.
